

Älykkään liikenteen verkosto – ITS Finland ry:n toimintasuunnitelma vuodelle 2023

1. Johdanto

Sääntöjensä mukaan *”ITS Finland ry on yleishyödyllinen ja voittoa tavoittelematon yhdistys. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää älykkään liikenteen ja logistiikan palvelujen toteuttamisen ja liiketoiminnan yleisiä edellytyksiä sekä tehdä tunnetuksi digitalisaation keinovalikoiman yhteiskunnallista vaikuttavuutta koko liikennejärjestelmän turvallisuuden, sujuvuuden, tehokkuuden ja ympäristöystävällisyyden parantamisessa. Yhdistys edistää toimialan älykkään ja kestävä liiketoiminnan kasvua ja kansainvälistymistä. Yhdistys toimii älykkään liikenteen kehittämisen yhteistyöfoorumina ja asiantuntijaverkostona.”*

Yhdistyksen visiona on kestävä ja käyttäjälähtöinen liikennejärjestelmä, joka mahdollistaa sujuvan arjen elämisen ja tehokkaan liiketoiminnan harjoittamisen. Samalla se luo kasvua ja kilpailukykyä Suomelle ja suomalaisille toimijoille. Missiona on edistää älykkäiden liikenneratkaisujen, liikenteen digitalisaation ja palveluistumisen laaja-alaista käyttöönottoa liikenteen turvallisuuden, sujuvuuden, tehokkuuden ja ympäristöystävällisyyden parantamiseksi. Samalla yhdistys tekee työtä, jotta uusia innovaatioita, yrityksiä, työpaikkoja ja liiketoimintamahdollisuuksia syntyy Suomen liikennealalle.

Yhdistyksen tarkoituksen toteuttamiseen liittyvät tehtävät on kirjattu yhdistyksen sääntöihin. Tehtävien hoitamiseksi yhdistys aktivoi jäseniään yhteistyöhön, sopii tarpeellisista resursseista ja organisoii tarvittavia projekteja. Toiminnan pohjana on avoin yhdessä tekeminen, aktiivisuus sekä asiantuntemus.

2. Tavoitteet

ITS Finlandin toiminnan päätavoitteena on tuoda liikenteen digitalisaation koko keinovalikoima liikennejärjestelmän kehittämisen ytimeen ja kestävä liiketoiminnan perustaksi. ITS Finland edistää omalla toiminnallaan liikennealan uudistumista sekä kestävä kasvua ja kansainvälistymistä. Päätavoitteen saavuttamista tukevat seuraavat alatavoitteet:

- Tavoitteena on edistää liikennealan innovaatioiden ja liiketoimintaekosysteemien kehittämistä ja näkyvyyttä painottamalla digitalisaation työkaluja toimialan strategioissa, ohjelmissa ja budjeteissa.
- Tavoitteena on kehittää liikennealaa yhdeksi Suomen keskeisistä vientitoimialoista, joka tunnetaan Suomessa ja maailmalla osaamisestaan ja houkuttelee uusia opiskelijoita, osaajia, yrityksiä ja investointeja.
- Yhdistys osallistuu aktiivisesti ilmastotyöhön tuottamalla tietoa digitalisaation mahdollisuuksista ja vaikutuksista kansallisten päästötavoitteiden saavuttamisessa. Tavoitteena on digitalisaation keinoin edistää päästöttömään liikenteeseen ja liikkumiseen siirtymistä vuoteen 2045 mennessä.
- Tavoitteena on edistää toimialan tietopohjaista päätöksentekoa ja yhdistys tuo asiantuntijaverkostonsa mukaan toimialan eri hankkeiden ja toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnin kehittämiseen.
- Tavoitteena on erottua erityisesti liikennealan tulevaisuuden ratkaisujen edistämisen tärkeimpänä yhteistyöfoorumina Suomessa ja linkkinä kansainvälisiin verkostoihin.

3. Keskeiset painopisteet ja toimenpiteet sekä toiminta toimintamuodoittain

ITS Finland edistää digitalisaation mahdollisuuksien täysimittaista hyödyntämistä Suomen liikennejärjestelmän kehittämisessä. Luvun alkuun on koottu vuoden 2023 strategiset painopisteet ja keskeiset toimenpiteet, joiden jälkeen esitellään toimintasuunnitelmaa toimintamuodoittain.

A. Keskeiset painopisteet ja toimenpiteet

Vuoden 2023 perustehtävänä on jatkaa työskentelyä digitalisoituvan liikenteen ekosysteemien synnyttämiseksi ja edistää suomalaisen älykkään ja kestävä liikenteen osaamisen etenemistä niin kansallisessa kuin kansainvälisessäkin markkinassa.

Vuoden 2023 keskeiset painopistealueet ja toimenpiteet ovat erityisesti:

1. Älykkään liikenteen mahdollisuuksien ja vaikuttavuuden esille tuonti ja linjausten valmistelu seuraaviin eduskuntavaaleihin liittyen. Aktiivinen osallistuminen toimialan tulevaisuustyöhön.
 - o Yhdistyksen hallitusohjelmateemojen valmistelu ja viestiminen
2. Liikennealan kestävä kasvun ohjelman toimeenpanoon osallistuminen ohjelman tiekartan mukaisesti, erityisesti:
 - o Liikenteen ekosysteemikehityksen vauhdittaminen mm. osallisten verkottamisella ja liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen osallistumalla. Erityinen painotus liikenteen datapohjaisten ratkaisujen edistämässä.
 - o Markkinavuoropuheluun osallistuminen ja keskustelun aktivointi tarvittaessa, erityisen tärkeänä aihealueena julkisen ja yksityisen sektorin roolien selkeyttäminen.
 - o Liikennesektorin kokeilutoiminnan vaikuttavuuden ja skaalautuvuuden kehittäminen – aiemmin toimineen ”liikennelabramaisen” ajattelun ja tekemisen edistäminen.
3. Liikenteen päästötyöhön ja hiilineutraalisuuskeskusteluun osallistuminen liikenteen digitalisaation ja liikennejärjestelmätason tehokkuutta ja tuottavuutta edistäviä keinoja korostaen.
 - o Fossiilittoman liikenteen tiekarttatyöhön ja liikenteen hinnoittelua ja verotusta koskevaan työhön osallistuminen ja vaikuttaminen.
4. Aktiivinen osallistuminen liikenteen tulevaisuuskeskusteluun ja alan toimintaympäristön kehittämiseen, erityisesti Liikenne 12-suunnitelman toimeenpanoa ja rahoitusmalleja koskevaan keskusteluun osallistumalla. Osallistuminen Suomen kantojen valmisteluun EU:n linjauksiin liittyen ja tiedottaminen älyliikenteeseen liittyvistä keskeisistä EU:n strategioista ja ohjelmista.
5. Akatemia -jaoksen suunnitelmallinen hyödyntäminen alan osaamisen kehittämisessä, uuden tiedon tuottamisessa ja tietojohdamisen edistämässä. Yhdistyksen asiantuntijaverkoston toimintatapojen kehittäminen toimialan tietopohjaisen päätöksenteon tukemiseksi.
6. Suunnataan uudelleen Ilmasto -jaoksen tekeminen, jonka tehtävänä on digitalisaation keinovalikoiman esilletuominen päästöjen vähentämisessä. Laajennetaan ilmastojaoksen tekeminen kattamaan laajemmin kestävyysteema ml. luontokatu- ja taksonomianäkökulmat. Listataan jäsenistön päästöjä vähentävät ratkaisut ja viestitään niistä aktiivisesti.
7. Jäsenpalvelujen kehittäminen ja jäsenistön aktivoiminen mukaan yhdistyksen toimintaan sekä toimialan ratkaisujen viestintään. Toiminnan kehittäminen tiiviimmin yhdessä ITS Factoryn kanssa ja yhteistyön sisällön syventäminen.
8. Verkoston vahvistaminen ja laajentaminen sekä strategisten kumppanuuksien kehittäminen erikseen laadittavan 3-vuotissuunnitelman mukaisesti, sis. toiminnan suuntaaminen, verkoston kehittäminen ja resurssoinnin vahvistaminen
9. Nordic+ yhteistyön edelleen kehittäminen ja laajentaminen resurssien mukaan.
10. Vienninedistämistyön suunnitelmallinen kehittäminen yhteistyössä kasvuohjelman, Team Finlandin ja muiden keskeisten kumppaneiden kanssa.

B. Toiminta toimintamuodoittain

ITS Finland toteuttaa sääntöjen mukaista tehtäväänsä ja pyrkii edellä kuvattuihin tavoitteisiin:

- **vaikuttamalla** alan toimintaympäristöä kehittymistä suuntaavaan strategia- ja hankevalmisteluun sekä osallistamalla alan kehitys- ja hanketyöhön tuoden niihin digitalisaation näkökulmaa,
- **verkottamalla** alan asiantuntijoita ja päättäjiä kehityksen aktivoimiseksi ja uusien kumppanuuksien ja liiketoimintamallien löytymiseksi Suomessa ja kansainvälisesti,
- **viestimällä** digitalisoituvan liikennejärjestelmän mahdollisuuksista ja konkreetteista ratkaisuista liikenne-, ympäristö- ja elinkeinopoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi sekä toimialan liiketoimintamahdollisuuksien edistämiseksi.
- **vienninedistämistoimin** yhteistyössä alan kansallisten kumppaneiden ja kansainvälisen ITS verkoston kanssa.

Seuraavassa yhdistyksen toimintaa ja vuodelle 2023 suunniteltuja toimenpiteitä on kuvattu em. toimintamuotojen kautta.

Vaikuttaminen

Yhdistys on saavuttanut 16 vuoden aikana vahvan maineen liikennealan tulevaisuuden tekijänä. Yhdistyksen näkökulmia arvostetaan ja niitä myös kysytään laajasti. ITS Finland osallistuu aktiivisesti erilaisiin työryhmiin ja ohjausryhmiin jäsenenä ja on säännönmukaisesti kutsuttuna toimijana sekä asiantuntijakuulemisissa että lausunnon antajana liikennealan moninaisissa hankkeissa. Lisäksi ITS Finland on usein asiantuntijana toimialaa koskevissa ajankohtaisjulkaisuissa ja tapahtumissa.

ITS Finland on myös proaktiivinen vaikuttaja ajankohtaisissa teemoissa ja yhdistyksessä sovittujen tavoitteiden edistämässä. Tapaamisia keskeisten päättäjien kanssa järjestetään säännöllisesti, ja vuoden 2023 aikana vaikuttajatapaamisia lisätään erityisesti hallitusohjelmatyöhön liittyen.

Vaikuttamista tehdään myös kansainvälisellä tasolla hyödyntäen erityisesti ITS Nationals –verkostoa sekä ITS Nordic+ yhteistyötä. ITS Finland osallistuu myös mm. EU22-jaoston ja Eurooppa Horisontti -ohjelman liikenneklusterin asiantuntijaryhmän työskentelyyn liikennealan EU-kehikkoon vaikuttamiseksi ja tekee yhteistyötä EU-asioissa muiden toimialan yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Tehdään erillinen suunnitelma EU-vaikuttamisen kehittämiseksi yhdistyksessä.

Vuoden 2023 erityinen painopiste on Helsingin kaupungin tukeminen ITS World Congress 2027 hakemiseen liittyvässä vaikuttamisessa, ja tarvittaessa osallistuminen käytännön suunnitteluun ja tekemiseen.

Verkostoituminen

ITS Finland on aktiivinen verkostoitumisen edistäjä toimialan kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kesken. Verkostoitumisen konkreettiset askeleet Suomessa 2023:

- Järjestetään keväällä ja syksyllä perinteiset seminaarit, joilla edistetään liikenteen digitalisoitumisen markkinakehitystä sekä järjestetään kohdennettuja tilaisuuksia.
- Järjestetään verkostopäivä elokuussa jäsenten esittäytymiseen sekä vapaamuotoiseen keskusteluun, tutustumiseen ja yhteistyön edistämiseen.
- Käydään aktiivista vuoropuhelua muiden alaan vaikuttavien järjestöjen kanssa ja osallistutaan niiden toimintaan yhdistyksen painopisteiden mukaan.
- Aktivoidaan jäsenistön osallistumisia tilaisuuksiin, jotka ovat merkityksellisiä toimialarajat ylittävien ratkaisujen edistämiseksi ja tehdään yhteistyötä tällaisten tapahtumien kanssa.

Yhdistys kuuluu Erticon yhteydessä toimivaan verkostoon Network of the National ITS Associations (NITS), jonka kokouksissa yhdistystä edustavat kulloisenkin tilanteen mukaan toiminnanjohtaja ja puheenjohtaja.

Viime vuosina ITS kongressien ympärille rakennettu ITS Nordic+ -yhteistyö on osoittautunut hyväksi tavaksi verkottaa jäsenistöä pohjoismaisten ja Viron toimijoiden kanssa, ja tätä työtä on tarkoitus kehittää ja laajentaa. Kansainvälisen verkottamisen konkreettiset askeleet 2023:

- Jatketaan Nordic+ -yhteistyön kehittämistä, tavoitteena konkreettiset yhteistyöhankkeet liikenteen digitalisaation edistämiseksi pohjoismaisten ministeriöiden, innovaatorahoittajien, kaupunkien ja yritysten kanssa. Kehitetään yhteistä viestintää mm. relevanteista hankkeista ja verkotetaan toimijoita keskenään. Kytkeydytään aiempaa tiiviimmin muiden avaintoimijoiden työskentelyyn Nordic+ -alueella ja tehdään aloitteita uusista yhteistyötoimista.
- Osallistutaan ITS World -kongressiin Suzhoussa mahdollisuuksien ja verkoston kiinnostuksen mukaisesti.
- Osallistutaan ITS Europe -kongressiin Lissaboniin kesäkuussa delegaationa, ja kiinnostuksen puitteissa myös näyttelyosastolla.
- ITS Finlandin edustajat osallistuvat resurssien mukaan asiantuntijana tai puhujana kansainvälisiin tilaisuuksiin, jotka edistävät yhdistyksen tavoitteita ja painopisteitä.

Viestintä

Viestinnässä tuodaan esille konkreettisia toimia liikennejärjestelmän muutoksen vauhdittamiseksi ja tarjolla olevista yritysten ratkaisuista. Erityisesti tavoitellaan jäsenistön näkyvyyden kasvua kaikissa medioissa.

Yhdistyksen verkkosivut, uutiskirje ja sosiaalisen median kanavat toimivat viestinnän keskiössä. Verkkosivuja kehitetään edelleen ja päivitetään aktiivisesti tavoitteena toimialan kokonaiskuvan luominen ja ajankohtaisen informaation välittäminen.

Verkkosivujen ohella osallistutaan aktiivisesti kasvuohjelman puitteissa julkaistavan ”Future Mobility Finland” -sivuston sekä yhdessä luodun ITS Nordic+ -sivuston kehittämiseen ja ylläpitoon.

Vienninedistäminen

Liikennealan kestävän kasvun ohjelman tärkein tavoite on toimialan vientivetoisen kasvun edistäminen. ITS Finland verkosto osallistuu ohjelman toimeenpanoon ja sen myötä toimialan vienninedistämiseen yhdessä Business Finlandin ja laajemman Team Finland -verkoston kanssa. Liikennealan murros tarjoaa suomalaiselle osaamiselle mahdollisuuksia laajalla rintamalla, erityisesti Horisontti Eurooppa ja The Next Generation EU tarjoavat poikkeuksellisen houkuttelevan vientipotentiaalin.

4. *Seuranta*

Tämän toimintasuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti hallituksen kokouksissa. Toimintasuunnitelma on raami, jonka sisällä toimintaa johdetaan systemaattisesti, mutta säilyttäen ketterän reagoinnin alan nopeatempoisessa kehityksessä.